

Joan
MANÉN
COLLECTION

Diálogo

trio de corda, flauta i arpa

Belvedere

flauta i piano

Trois chansons

veu i piano

Elisabet Franch flauta

Daniel Blanch piano

Helena Satué violí

Aïda-Carmen Soanea viola

Romain Garioud violoncel

José Antonio Domené arpa

Júlia Farrés-Llongueras soprano

1	Diálogo Op. A-44
per a trio de corda, flauta i arpa	15'24"
	Trois Chansons Op. A-9
per a veu i piano	
2	Complainte	4'18"
3	Pizzicato	4'02"
4	Capriccioso	2'15"
5	Chant de Pâques Op. 15
per a veu recitada i piano	6'50"
6	Introducció del segon acte
de l'òpera Don Joan Op. A-35 (arr. Daniel Blanch)
per a flauta i piano	5'25"
	Belvedere Op. A-40
per a flauta i piano	
7	En un prado cimero	4'53"
8	Garbo	5'22"
9	Ante la tumba de nuestra inolvidable Memé	6'17"
10	Danza popular que no lo es	6'01"

Elisabet Franch flauta

Daniel Blanch piano

Helena Satué violí

Aida-Carmen Soanea viola

Romain Garioud violoncel

José Antonio Domené arpa

Júlia Farrés-Llongueras soprano

Enregistrament:

febrer 2015 · Teatre del Casal de la Font d'en Fargues de Barcelona (track 1)

gener 2017 · Teatre-Auditori de Llinars del Vallès (Track 2 a 10)

Producció i tècnic de so: Daniel Blanch

Afinació: Francisco Ramírez

Fotografies: Arxiu Joan Manén (portada, contraportada, pags. 2 i 6) / Foto Julian Bilbao - Miren Aguirrebeitia (pag. 21) / Josep Maria Rebés (pag. 25)

Dip. Leg. B-3606-2018

Joan Manén: la intuïció al servei de la música

català

Joan Manén nasqué al carrer dels Mercaders de Barcelona el 1883. Des de ben petit mostrà un talent inusual, tant en la interpretació del piano com del violí, instruments que a l'edat de deu anys ja dominava amb facilitat i sorprenent perfecció. En les seves memòries, Manén ens explica com a partir d'aleshores deixà de tenir una educació musical i prengué la decisió de dedicar-se professionalment al violí. El seu pare, músic amateur d'una personalitat heterodoxa i autoritària, va decidir abandonar la seva feina momentàniament per dedicar-se exclusivament a impulsar la seva carrera. Entre els onze i els catorze anys realitzaren tres extensíssimes gires per Amèrica del Sud i Centreamèrica i aconseguí debutar al Carnegie Hall de Nova York interpretant la Simfonia Espanyola, de Lalo, sota la direcció de Walter Damrosch. Una mostra de la personalitat extravagant del pare i que ens permet intuir en quines condicions Joan Manén havia de desenvolupar el seu talent és el moment que aconseguiren, l'any 1894, una audició del gran violinista belga Eugène Ysaÿe. El veredicté d'Ysaÿe fou que Manén tenia un gran talent però calia que algú el guiés. El pare respongué de forma categòrica que el guia era ell. Ysaÿe, sorprès, li preguntà: És vostè violinista? No —respongué el pare— I com indicarà vostè al seu fill la manera de resoldre els problemes? El pare ho argumentà de la següent manera: La meua oïda m'assenyala l'error i ell busca la solució.

L'any 1896, el pare li proposà que comencés a compondre, malgrat no tenir els suficients coneixements d'harmonia. Els primers intents foren obres de petit format que li permeteren mostrar el seu virtuosisme. A partir del 1897, pare i fill s'instal·laren a Berlín i van fer amistat amb Berta i Otto Goldsmith, aquest darrer mànager de Pablo Sarasate. Fou aleshores quan Manén va sentir una profunda vocació per la composició i va començar a aprendre'n treballant les grans obres de la literatura musical, interpretant-les en moltes ocasions al piano —la seva lectura a vista i la capacitat per transportar eren sorprenents. Començà aleshores a escriure obres de major envergadura, concerts i capricis que va interpretar com a solista amb diferents orquestres, entre elles la Filharmònica de Berlín i la de Varsòvia.

El 1902 a Berlín, Joan Manén i el seu pare van fer amistat amb el matrimoni francès Chassang; Maurice, poeta de vàlua, i Marthe, modesta cantatriu. Maurice Chassang va convèncer Manén perquè compoqués la seva primera òpera, *Jeanne de Naples*, amb text escrit expressament pel mateix Chassang. L'òpera fou estrenada amb relatiu èxit al Gran Teatre del Liceu, a principis de 1903. Entorn d'aquelles dates, Manén també compon diverses cançons sobre poemes de Chassang com les "Trois chansons" i "Chant de Pâques", algunes cantades durant aquells dies per l'esposa del poeta. Les "**Trois chansons**" s'apropen a l'estètica de la música francesa, especialment pel seu refinament harmònic. Tot i ser obres d'extrema joventut, aquestes cançons ja ens mostren un compositor d'una acusada personalitat, capaç de compondre amb gran habilitat fent ús de girs harmònics originals i atractius i assolint una perfecta simbiosi entre text i música. Aquest darrer aspecte el va arribar a obsessionar tant que ell mateix decidí escriure els llibrets de les seves futures òperes, seguint l'exemple del seu admirat Richard Wagner. "**Chant de Pâques**", per a recitat i piano, és una admirable mostra de la capacitat de Manén per crear una música descriptiva i evocadora de gran bellesa, un dels trets més característics de la seva obra.

L'etapa de consolidació com a violinista s'inicià amb l'extraordinari èxit que van tenir els dos concerts que va fer a la Hochschule de Berlín el novembre de 1904. A partir d'aleshores Manén fou contractat per tocar arreu d'Europa actuant com a solista amb algunes de les orquestres de major prestigi del moment i el seu art fou reconegut al costat de violinistes contemporanis tan cèlebres com Fritz Kreisler, Bronislaw

Huberman o Jan Kubelik. A principis de 1904, Manén estrenà amb poc èxit la seva segona òpera *Acté*, al Gran Teatre del Liceu de Barcelona. Quatre anys més tard, al Teatre Reial de Dresden, la mateixa òpera aconseguí un extraordinari èxit de públic i crítica. Fou aquest reconeixement el que li va permetre assolir una important reputació com a compositor. Prova d'això són les diferents representacions que aquesta òpera va tenir a Alemanya (Köln, 1910; Leipzig, 1914; Kalsruhe, 1928) així com les nombroses interpretacions d'obres simfòniques seves dirigides per mestres com Willem Mengelberg, Otto Lohse, Adrian Boult, Fritz Reiner, Felix Weingartner o Klemens Kraus.

El catàleg definitiu de l'obra de Joan Manén es va consolidar entre 1910 i 1920 a través d'una intensa i exigent revisió per part del mateix compositor de moltes de les obres de joventut que considerava immadures o que els calia una reelaboració. D'aquesta manera, Manén inicia un nou catàleg amb la lletra "A" que consta de cinquanta obres que abracen tots els gèneres. La línia estètica de la seva obra, escrita al llarg de més de cinquanta anys, es mou dins un ampli ventall d'influències, un eclecticisme fruit d'una assimilació de diferents estètiques. Les influències de la música germànica, francesa, espanyola i catalana hi són presents al llarg de la seva obra, però, tot i així, Manén va molt més enllà i assoleix un llenguatge personal resultat d'un desenvolupament harmònic original que el defineix. En les seves obres hi trobem una solidesa formal d'influència germànica, una gran habilitat per al desenvolupament temàtic i una preeminència de la línia melòdica. En aquest sentit es mostra com un músic inspirat, elegant, evocador i de gran sensualitat expressiva. L'essència de la música de Joan Manén és fonamentalment mediterrània, amb un ús d'elements rítmics i melòdics que prenen sovint les arrels de l'element popular del seu país, que transforma per donar-los universalitat. El mateix compositor anomenà *iberisme* aquest estil madur, que es troba ben definit en obres de la seva darrera etapa com *Belvedere*, una suite originalment escrita per a flauta i orquestra de corda i que el mateix compositor arranjà per a flauta i piano. En dues peces de la suite com "Garbo" i "Danza popular que no lo es", trobem aquesta original transformació i assimilació de

l'element folklòric. L'emotivitat i la inspiració més evocadora la gaudim a "En un prado cimero" i "Ante la tumba de nuestra inolvidable Memé", un homenatge pòstum a l'esposa del seu germà, Àngel Manén. *Belvedere*, composta el 1951, va ser estrenada a Barcelona pel flautista Josep Maria Brotons.

"**Diálogo**" és una de les darreres obres del catàleg del compositor. En aquesta peça, que esdevé una veritable conversa entre cinc instruments, hi trobem passatges de gran bellesa lírica combinats amb un important treball contrapuntístic, que creen unes textures sonores de gran interès i originalitat. "Diálogo" fou estrenada en una emissió feta per Radio Barcelona el 22 de febrer de 1958. Els intèrprets van ser el violinista Jaume Llecha, el viola Mateu Valero, el violoncel·lista Josep Trotta, l'arpista Mª Lluïsa Sánchez i el flautista Josep Maria Brotons. La naturalesa d'aquesta obra és molt propera a la música de caràcter incidental, tot i que no està lligada a cap argument preconcebut. Just un any després de l'estrena de "Diálogo", Manén decidí acomiadar-se dels escenaris amb diversos recitals per Catalunya, després de seixanta-set anys d'activitat i de més de quatre mil concerts arreu del món. Durant els darrers anys de la seva vida, dedicà gran part dels seus esforços a finalitzar l'obra culminant del seu catàleg, el *Don Joan*, una trilogia d'òperes que mai va poder veure estrenada. L'únic fragment de l'obra interpretat en vida del compositor fou la "**Introducció i ball de la tarantula**", del segon acte, per a orquestra sola. La "Introducció", que podem escoltar en el disc en una adaptació per a flauta i piano, conté un magnífic solo de flauta que ens permet conèixer bé l'estil *ibèric* del compositor.

Daniel Blanch,
pianista i president de l'Associació Joan Manén

L'**Associació Joan Manén** és una entitat sense ànim de lucre creada el 2010 amb la intenció de recuperar i difondre la figura i l'obra d'aquest important músic barceloní. L'Associació i La mà de guido duen a terme aquesta col·lecció, dedicada a la música per a violí, l'obra vocal i la música de cambra i orquestal, amb la intenció de que Manén sigui finalment conegut i reconegut tant pels músics com pel públic en general. // www.joanmanen.cat

Joan Manén: la intuición al servicio de la música

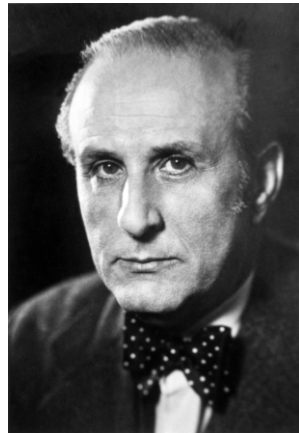
español

Joan Manén nació en la calle dels Mercaders de Barcelona, en 1883. Desde muy temprana edad mostró un talento inusual, tanto en la interpretación del piano como del violín, instrumentos que a la edad de diez años ya dominaba con sorprendente facilidad y perfección. En sus memorias Manén nos explica cómo en esa edad dejó de tener una educación musical y, al mismo tiempo, tomó la decisión de dedicarse profesionalmente al violín. Su padre, músico aficionado de una personalidad heterodoxa y autoritaria decidió dejar su trabajo momentáneamente para dedicarse exclusivamente a promover su carrera. Entre los once y los catorce años, realizaron tres extensas giras por Sur y Centroamérica, y consiguió hacer su debut en el Carnegie Hall de Nueva York tocando la Sinfonía Española de Lalo bajo la dirección de Walter Damrosch. Un ejemplo de la extravagante personalidad del padre y que nos permite conocer bajo qué condiciones Joan Manén tuvo que desarrollar su talento, es el momento en que, en 1894, el violinista belga Eugène Ysaÿe le escuchó de forma privada. El veredicto de Ysaÿe fue que Manén tenía un gran talento pero necesitaba a alguien que lo guiara. El padre respondió de forma categórica que él era su guía. Ysaÿe, sorprendido, preguntó —¿es usted violinista? —El padre respondió que no lo era. — ¿y cómo indica a su hijo la manera de resolver los problemas? —el padre lo argumentó de la siguiente manera—: mi oído me señala el error y él busca la solución.

En 1896, el padre le propone que empiece a componer, a pesar de no tener suficientes conocimientos de armonía. Los primeros intentos fueron obras de pequeño formato que le permitieron mostrar su virtuosismo. A partir de 1897, padre e hijo se establecieron en Berlín y entablaron amistad con Berta y Otto Goldsmith, éste último mánager de Pablo Sarasate. Fue entonces cuando Manén sintió una profunda vocación por la composición y comenzó a aprender estudiando las grandes obras de la literatura musical y interpretándolas en muchas ocasiones al piano (su lectura a vista y la capacidad que tenía para transportar eran extraordinarias). Empezó entonces a escribir obras de mayor envergadura, conciertos y caprichos que tocó como solista con varias orquestas, entre ellas la Filarmónica de Berlín y la de Varsovia.

En 1902 en Berlín, Joan Manén y su padre hicieron amistad con el matrimonio francés Chassang, formado por Maurice, poeta de valor, y Marthe, modesta cantatriz. Maurice Chassang convenció a Manén para que compusiera su primera ópera, *Jeanne de Naples*, con texto escrito expresamente por el mismo Chassang. La ópera se estrenó con relativo éxito en el *Gran Teatre del Liceu*, a principios de 1903. En torno a esos años, Manén también compuso varias canciones sobre poemas de Chassang como las “Trois chansons” y “Chant de Pâques”; algunas de ellas fueron cantadas por la esposa del poeta. Las “**Trois chansons**” son cercanas a la estética de la música francesa, especialmente por su refinamiento armónico. Aunque se trata de obras de extrema juventud, en estas canciones el compositor ya muestra una acusada personalidad y una gran habilidad para usar giros armónicos originales y atractivos, y lograr una simbiosis perfecta entre texto y música. Este último aspecto le llegó a obsesionar tanto que decidió escribir los libretos de todo el resto de sus óperas, siguiendo el ejemplo de su admirado Richard Wagner. “**Chant de Pâques**”, para voz recitada y piano, es un ejemplo admirable de la capacidad que tenía Manén para crear una música descriptiva y evocadora de gran belleza, uno de los rasgos más característicos de su obra.

La etapa de consolidación como violinista se inició con el extraordinario éxito que tuvieron los dos conciertos realizados en la Hochschule de Berlín en noviembre de 1904. A partir de entonces, Manén fue contratado para tocar en toda Europa actuando como solista con algunas de las orquestas de mayor prestigio, y su arte fue reconocido junto a violinistas contemporáneos como Bronislaw Huberman, Fritz

Kreisler o Jan Kubelik. A principios de 1904, Manén estrenó con poco éxito su segunda ópera "Acté" en el *Gran Teatre del Liceu* de Barcelona. Cuatro años más tarde, en el Teatro Real de Dresden, la ópera alcanzó un extraordinario éxito de público y crítica. A partir de ese momento Manén logró asentarse como compositor en Europa y empezó a ser reconocido e interpretado. Prueba de ello son las diferentes representaciones que esta ópera tuvo en Alemania (Köln 1910; Leipzig, 1914; Kalsruhe, 1928) así como las numerosas interpretaciones de sus obras sinfónicas dirigidas por maestros como Willem Mengelberg, Otto Lohse, Adrian Boult, Fritz Reiner, Felix Weingartner o Klemens Kraus.

El catálogo definitivo de la obra de Joan Manén se consolidó entre 1910 y 1920 después de una intensa y exigente revisión por parte del compositor de muchas de sus obras de juventud que consideraba inmaduras o que precisaban una intensa reelaboración. De esta manera Manén inicia un nuevo catálogo con la letra "A" que consta de cincuenta obras que abarcan todos los géneros. La línea estética de su obra, escrita a lo largo de mas de cincuenta años, muestra una amplia gama de influencias, fruto de una asimilación de diferentes estéticas. La influencia de la música germánica, francesa y española están presentes a lo largo de su obra pero el compositor va mucho más allá y llega a consolidar un lenguaje personal fruto de un desarrollo armónico original que lo define. En sus obras encontramos una solidez formal de influencia germánica, una gran habilidad para el desarrollo temático y una preeminencia de la línea melódica, mostrándose como un músico inspirado, elegante, evocador y de gran sensualidad expresiva. La esencia de la música de Joan Manén es fundamentalmente mediterránea con elementos melódicos y rítmicos que a menudo toman las raíces del elemento popular que transforma para darles una universalidad. El compositor denominó "iberismo" a su estilo mas maduro, un estilo que está bien definido en las obras de su última etapa como "**Belvedere**", una suite originalmente escrita para flauta y orquesta de cuerda y que el mismo compositor adaptó también para flauta y piano. En dos piezas de la suite como "Garbo" y "Danza popular que no lo es", encontramos esta original transformación y asimilación del elemento folclórico.

Por otro lado la emotividad y la inspiración más evocadoras las podemos disfrutar en "En un prado cimero" y "Ante la tumba de nuestra inolvidable Memé", un tributo a la esposa de su hermano, Ángel Manén. "Belvedere", compuesta en 1951, fue estrenada en Barcelona por el flautista Josep María Brotons.

Diálogo es una de las últimas obras del catálogo del compositor. En esta pieza, una verdadera conversación entre cinco instrumentos, encontramos pasajes líricos de gran belleza y un importante trabajo contrapuntístico que ayuda a crear texturas sonoras de gran interés y originalidad. "Diálogo" fue estrenado en una emisión por Radio Barcelona el 22 de febrero de 1958. Los intérpretes fueron el violinista Jaume Llecha, el viola Mateu Valero, el violonchelista Josep Trotta, la arpista Maria Lluïsa Sánchez y el flautista Josep María Brotons. La naturaleza de esta obra es muy próxima a la música de carácter incidental, aunque no está vinculada a ningún argumento preconcebido. Apenas un año después del estreno de Diálogo, Manén decidió despedirse de los escenarios realizando varios conciertos por Cataluña, después de sesenta y siete años de actividad y más de cuatro mil conciertos alrededor del mundo. Dedicó los últimos años de su vida a finalizar la obra culminante de su catálogo, "Don Juan"; una trilogía de óperas que nunca pudo ver estrenada. El único fragmento de la obra que se interpretó en vida del compositor, fue la "**Introducción y baile de la tarántula**" del segundo acto, para orquesta sola. La "Introducción", que se puede escuchar en el disco en una adaptación para flauta y piano, contiene un magnífico solo de flauta que nos permite descubrir el estilo "ibérico" del compositor.

Daniel Blanch,
pianista y presidente de la Asociación Joan Manén

La **Asociación Joan Manén** es una entidad sin ánimo de lucro creada con el fin de difundir la figura y la obra de este músico barcelonés y de recuperar música de compositores catalanes que han caído injustamente en el olvido. La Asociación y La mà de guido llevan a cabo esta colección dedicada a la música para violín, la obra vocal y la música de cámara y sinfónica de Joan Manén con la intención de que este compositor sea finalmente conocido y reconocido tanto por los músicos como por el público en general. // www.joanmanen.cat

Joan Manén: Intuition at the service of music

english

Joan Manén Planas was born on "Carrer dels Mercaders" in Barcelona in 1883. In his early childhood he already showed an unusual talent for music, both in piano and violin playing. He had mastered these instruments by the time he was ten years of age with great ease and surprising perfection. In his memoirs, Manén explains that at that age he resumed his training in music and decided to professionally devote his career to music. His father, an amateur musician with an heterodox and authoritarian personality, decided to quit his job momentarily and devote his life entirely to his son's career. Between the ages of eleven and fourteen, Manén and his father went on three very long tours in South and Central America. He made his debut at the Carnegie Hall in New York with the "Symphonie espagnole" by Eduard Lalo conducted by Walter Damrosch. An example of his father's extravagant personality that allows us to get a hint of the conditions in which Joan Manén developed his talent took place in 1894, when they succeeded in attending an audition in the presence of the great Belgian violinist Eugène Ysaÿe. Ysaÿe's verdict was that Manén was greatly gifted but that he needed a tutor to guide him. The father answered categorically that he himself was the tutor. Amazed, Ysaÿe asked him: "Are you a violinist?" "No" answered the father. "And how will you teach your son the way to solve problems?" The father argued: "My hearing tells me the mistakes and my son finds the solution."

In 1896, Manén's father suggested he begin working on composition despite not having enough knowledge of harmony. The first attempts were small-format works that allowed him to show his virtuosity. From 1897 on, they both settled in Berlin and became friends with Berta and Otto Goldsmith, Pablo Sarasate's agent. It was then that Manén felt a deep vocation for composition and began learning it by studying the great works of musical literature. Very often he played them on the piano -his sight reading and his ability to transpose were astonishing. He progressively began to compose major works, concerts and *capricci* that he played as a soloist with several orchestras, such as the Berlin Philharmonic and the Warsaw Philharmonic.

In 1902, when Manén and his father were living in Berlin, they met the French Chassang couple; Maurice was a good poet and Marthe an unpretentious singer. Maurice Chassang encouraged and convinced Manén to compose his first opera, *Jeanne de Naples*, with lyrics especially written by Chassang. The première of this opera was quite successful and took place at the *Gran Teatre del Liceu* at the beginning of 1903. Around the same time Manén also composed several songs based on Chassang's poems such as *Trois chansons* and *Chant de Pâques*; some of them were sung at that time by the poet's wife. ***Trois Chansons*** follows the aesthetics of French music, particularly due to its harmonic refinement. Despite being Manén's works of early youth, these songs show us a composer with a very strong personality who was able to skilfully compose by making use of original and suggestive harmonic progressions and by achieving a perfect symbiosis between text and music. This last aspect ended up obsessing Manén so much that he decided to write the librettos for all his future operas, following the example of his much admired Richard Wagner. ***Chant de Pâques***, for recitative and piano, is an admirable example of Manén's ability to compose a descriptive piece of music that evokes great beauty, one of the most characteristic features of his work.

His period of consolidation as a violinist began with the extraordinary success of the two concerts he gave at the Hochschule in Berlin in November 1904. From then onwards Manén was called on to perform all throughout Europe as a soloist with some of the most renowned orchestras of the time, and his skills were acknowledged at the same level as that of the most renowned contemporary violinists such as Fritz Kreisler, Bronislaw Huberman or Jan Kubelik. At the beginning of 1904 took place -with little success- the debut of his second opera, *Acté*, at the Gran Teatre del Liceu in Barcelona. Four years later, at the Royal Theatre in Dresden, the same opera achieved extraordinary success among critics and audience alike. This acknowledgment allowed him to acquire a great reputation as a composer. Good proof of it are the several performances of this opera in Germany (Köln, 1910; Leipzig, 1914; Karlsruhe, 1928), as well as the many performances of symphonic compositions by him under the baton of conductors such as Willem Mengelberg, Otto Lohse, Adrian Boult, Fritz Reiner,

Felix Weingartner or Klemens Kraus.

The definitive catalogue of Manén's works was consolidated between 1910 and 1920 by means of a comprehensive and demanding revision by the composer himself of many of his works from youth that he considered immature or that he thought required thorough reworking. In this way, Manén began his new catalogue with the letter "A", which includes fifty works that embrace all genres. The aesthetic line of his works, written over more than fifty years, show a large range of influences, an eclecticism that is the result of his assimilation of different aesthetics, such as the influences of German, French, Spanish and Catalan music. Nevertheless, Manén went further and achieved a personal style resulting from an original harmonic development that characterises him. In his works we discover the formal strong structure of German influences, great skills in the thematic development and a pre-eminence of the melodic line, thus appearing as an inspired, elegant, evocative musician with great expressive sensuousness. The essence of Joan Manén's music is basically Mediterranean, with a melody and the use of rhythmic elements that frequently stem from the folk element of his land, which he turns into something universal. The same composer called this mature style "Iberism", which appears very clearly in the works of his last period such as **Belvedere**, a suite originally written for flute and string orchestra that the composer arranged later for flute and piano. In two pieces from this suite, "Garbo" and "Danza popular que no lo es", we may find this original transformation and assimilation of the folkloric component. The most evocative emotiveness and inspiration may be enjoyed in "En un prado cimero" and "Ante la tumba de nuestra inolvidable Memé", a posthumous tribute to his brother's wife Angel Manén. The premiere of *Belvedere*, composed in 1951, was performed by the flautist Josep Maria Brotons.

Diálogo is one of the later works of the composer's catalogue. In this piece, which ends up being a true conversation among five instruments, we may find passages of great lyric beauty, combined with an important contrapuntal work, thus creating very interesting and original sound textures. *Diálogo* was premièred in a Radio Barcelona

broadcast on February 22, 1958. The performers were the violinist Jaume Llecha, the viola Mateu Valero, the cellist Josep Trotta, the harpist Mª Lluïsa Sánchez and the flautist Josep Maria Brotons. This work is very close to incidental music, although it is not linked to any preconceived argument. One year after the première of *Diálogo*, Manén decided to give up performing live by offering several concerts in Catalonia after sixty-seven years of work and more than four thousand concerts all over the world. In the last years of his life he devoted himself to completing the crowning work of his catalogue, *Don Juan*, a trilogy of operas that was never premièred in his lifetime. The only fragment of this composition played while he was still alive was "**Introducció i ball de la taràntula**", from the second act, an arrangement made for solo orchestra. The "Introducció" that we may listen to on this CD is an arrangement made for flute and piano, and it includes a flute solo that allows us to discover the composer's "Iberian" style.

Daniel Blanch,
pianist and president of the Joan Manén Association

(English translation: Beatrice Krayenbühl)

Joan Manén Association is a non-profit making institution that was founded in 2010 with the aim of disseminating the figure and work of this musician from Barcelona and the recuperation of that part of the Catalan music heritage that has undeservedly fallen into oblivion. This Collection is devoted to violin music, vocal work and chamber and symphonic music by Joan Manén.

www.joanmanen.cat

Elisabet Franch flauta

www.elisabetfranch.cat

català

Elisabet Franch destaca pel seu talent i subtil interpretació musical. Ha sigut reconeguda en diversos concursos internacionals, entre ells 1r premi i distinció del jurat al American Protégé International Music Competition, que la va fer debutar al Carnegie Hall de Nova York, 1r premi per unanimitat al International Flute Competition Domenico Cimarosa i 1r premi al IMKA Music Competition de Sarajevo. El seu primer treball discogràfic Gypsy Airs va guanyar la Medalla d'Or als Global Music Awards i millor CD de música clàssica als Akademia Music Awards de Los Angeles.

El 2013 rep el Rising Star Award donat pel llegendari flautista Sir James Galway amb qui estudia des de 2011. Va ser flautista de l'Orchestra dell'Accademia del Teatro Alla Scala i Co-solista de la Suzhou Symphony Orchestra (Xina) de 2016 a 2018.

español

Elisabet Franch destaca por su talento y sutil interpretación musical. Reconocida en distintos concursos internacionales, entre ellos 1r premio y distinción del jurado en el American Protégé International Music Competition, que la llevó a debutar en el Carnegie Hall de Nueva York, 1r premio por unanimidad en el International Flute Competition Domenico Cimarosa y 1r premio IMKA Music Competition Sarajevo. Su primer trabajo discográfico Gypsy Airs ganó una medalla de oro en los Global Music Awards y mejor álbum de música clásica en los Akademia Music Awards de Los Angeles.

En 2013 recibe el Rising Star Award otorgado por el legendario flautista Sir James Galway, con quien estudia desde 2011. Fue flautista de la Orquesta de la Academia del Teatro Alla Scala y co-solista de la Suzhou Symphony Orchestra (China) de 2016 a 2018.

english

Flautist Elisabet Franch outstands for her talent and subtle musical interpretation. She has been recognized in several international competitions, including 1st prize and Judges' Distinction Award at the American Protégé International Music Competition 2016, which lead her to debut at Carnegie Hall of New York, 1st prize by unanimous decision of the Jury at International Flute Competition Domenico Cimarosa and 1st Prize IMKA Music Competition Sarajevo. Her first discographic work Gypsy Airs won a Gold Medal at the Global Music Awards and Best Classical Album at the Akademia Music Awards of Los Angeles

On 2013 receives the Rising Star Award given by legendary flutist Sir James Galway, with whom she studies since 2011. She was flutist of Orchestra dell'Accademia del Teatro Alla Scala and Associate Principal Flute of the Suzhou Symphony Orchestra (China) from 2016 to 2018.

Daniel Blanch piano

www.danielblanch.com

català

Des dels seus inicis musicals, Daniel Blanch va rebre una sòlida formació per part de Maria Canals i Raquel Millàs a l'Acadèmia Ars Nova. Realitzà estudis de perfeccionament amb Maria Tipo, Ramon Coll i Brigitte Engerer. Ha actuat com a solista amb orquestres com la Sinfonia Varsovia, l'Orquestra Simfònica de Cuba, l'Orquestra de Cambra de Praga, l'Orquestra Filharmònica de Podlasie o l'Orquestra Sinfònica de Xalapa entre d'altres. Daniel Blanch està immers en una important tasca de recuperació de música catalana. Un dels fruits d'aquest treball són els enregistraments en disc de nombrosos concerts per a piano de compositors catalans com Joaquín Nin-Culmell, Xavier Montsalvatge, Carlos Suriñach, Manuel Blancafort i Ricard Lamote de Grignon. En el camp de la música de cambra forma duet estable amb la violinista Kalina Macuta amb qui ha enregistrat nombrosos CDs, entre ells la integral de les obres per a violí i piano de Joan Manén.

español

Desde sus inicios musicales Daniel Blanch recibió una sólida formación por parte de Maria Canals y Raquel Millàs en la Academia de Música Ars Nova. Realizó estudios de perfeccionamiento con Maria Tipo, Ramón Coll y Brigitte Engerer. Como solista ha actuado junto a orquestas como la Sinfonía Varsovia, la Orquesta Sinfónica Nacional de Cuba, la Podlasie Philharmonic Orchestra, la Orquesta de Cámara de Praga o la Orquesta Sinfónica de Xalapa. Daniel Blanch ha llevado a cabo una importante tasca de recuperación de varios conciertos para piano y orquesta de compositores catalanes como Joaquín Nin-Culmell, Xavier Montsalvatge, Carlos Suriñach, Manuel Blancafort y Ricard Lamote de Grignon. En el campo de la música de cámara forma dúo estable junto a la violinista Kalina Macuta con la que ha grabado numerosos CDs, entre ellos la integral de la obra para violín y piano de Joan Manén.

english

From his musical beginnings, Daniel Blanch received a sound training from teachers such as Maria Canals and Raquel Millàs in the Ars Nova Musical Academy. He also studied regularly with Maria Tipo, Ramón Coll and Brigitte Engerer. As a soloist has played with orchestras such as the Sinfonia Varsovia, the Cuban National Symphony Orchestra, the Prague Chamber Orchestra or the Xalapa Symphony Orchestra, among others. Daniel Blanch has realized a series of recordings with the aim of reviving and promoting Piano Concertos by Catalan composers as Joaquín Nin-Culmell, Xavier Montsalvatge, Carlos Suriñach, Manuel Blancafort and Ricard Lamote de Grignon. Since 2002, he has formed a stable duo with the violinist Kalina Macuta, with whom he has recorded several recordings between them the integral of violin and piano works by Joan Manén.

Helena Satué violí

català

Helena Satué va obtenir els seus títols al Conservatori de Barcelona i a l'Escola Reina Sofia de Madrid i posteriorment al Conservatori Nacional de París. Segueix perfeccionant-se a la "Hochschule für Musik Köln" des del 2009 i a la "Haute Ecole de Musique" de Genève, amb la professora Mihaela Martin, obtenint el Màster el 2011.

Situada a l'èlit de joves músics espanyols, la crítica l'ha descrit com una violinista de condicions excepcionals, amb un domini absolut i virtuós de l'instrument, i de primer nivell per la seva refinada i elegant tècnica. Helena ha estat guanyadora de nombrosos premis en concursos nacionals i internacionals. Actualment forma part del Cosmos Quartet del qual és membre fundador. Des del 2011 es professora de violí a l'Esmuc. Toca un instrument italià Andrea Gisalberti de 1740.

español

Helena Satué obtuvo sus títulos en el Conservatorio de Barcelona y la Escuela Superior de Música Reina Sofia de Madrid y posteriormente en el Conservatorio Nacional de París. Sigue perfeccionándose en la "Hochschule für Musik Köln" des de 2009 y en la "Haute Ecole de Musique de Genève" con Mihaela Martin obteniendo el Máster en 2011.

Situada en la élite de jóvenes músicos españoles, la crítica le ha descrito como una violinista de condiciones excepcionales, con un dominio absoluto y virtuoso del instrumento, y de primer nivel por su refinada y elegante técnica. Helena ganó su primer concurso a los doce años al que siguieron numerosos premios en varios concursos nacionales e internacionales. En 2011 fue nombrada profesora de violín en la Escuela Superior de Música de Catalunya (Esmuc). Actualmente forma parte del Cosmos Quartet del que es miembro fundador. Helena toca un violín italiano Andrea Gisalberti de 1740.

english

Helena Satué started having violin lessons at the age of five. Graduate of the Barcelona and Madrid "Reina Sofia" Conservatories as well as of the Conservatoire National Supérieur de Paris, Helena is continuing to broaden her repertoire in the Hochschule für Musik Köln and Haute Ecole de Musique de Genève by prof. Mihaela Martin.

Critics described her as an outstanding violinist of great conditions; her playing brings together technical ability and genuine emotion. Helena is awarded many prizes at a great variety of national competitions as well of International. Currently she is teaching violin in the Escola Superior de Música de Catalunya "ESMUC" and she is a founder member of the Cosmos Quartet. Her instrument is an italian "Andrea Gisalberti" violin of 1740 from Parma.

Aida-Carmen Soanea viola

català

Aida-Carmen Soanea, viola eclèctica i carismàtica, va guanyar el 1r premi en el Concurs "Valentino Bucchi" a Roma l'any 2005. Fou considerada com un talent excepcional de la seva generació quan guanyà el 2n premi en el "Bashmet Viola Competition" a Moscou (2000).

Alumna de Kim Kashkashian i Gérard Caussé, ha rebut importants influències musicals d'Ivan Fischer i Claudio Abbado. Com a músic de cambra, Aida-Carmen ha treballat amb músics com Natalia Gutman, Kolja Blacher, Alfredo Perl, Alexander Melnikov, Jean-Quilhem Queyras o Adrian Brendel. Des de 2007 fins al 2015 fou membre fundador del "Delian Quartet" amb el que actuà al "Schleswig-Holstein Musikfestival", al "Ludwigsburger Festspiele", al Musikverein de Viena o a la Filharmonia de Berlín. Des de 2016 és membre del "Vesna String Trio", amb Natalia Prishepenko i Romain Garioud.

español

Aida-Carmen Soanea, viola ecléctica y carismática, ganó el 1er premio en el concurso "Valentino Bucchi" en Roma en 2005. Fue considerada un talento excepcional de su generación cuando ganó el 2º premio en el "Bashmet viola Competition" en Moscú (2000).

Alumna de Kim Kashkashian y Gérard Caussé, ha recibido importantes influencias musicales de Ivan Fischer y Claudio Abbado. Como músico de cámara, ha trabajado con Natalia Gutman, Mensing Blacher, Alfredo Perl, Alexander Melnikov, Jean-Quilhem Queyras o Adrian Brendel. Del 2007 al 2015 fue miembro fundadora del "Delian Quartet" con quien actuó en el "Schleswig-Holstein Musikfestival", el "Ludwigsburger Festspiele", el Musikverein de Viena o la Filarmónia de Berlín. Desde 2016 es miembro del "Vesna String Trio" con Natalia Prishepenko y Romain Garioud.

english

Aida-Carmen Soanea an eclectic and charismatic violist, won 1st prize at the "Valentino Bucchi" Competition in Rome in 2005. She was already established as an outstanding talent of her generation when she won the 2nd prize at the "Bashmet Viola Competition" in Moscow (2000).

Student of Kim Kashkashian and Gérard Caussé, she has been influenced and received significant musical input from Ivan Fischer and Claudio Abbado. An avid chamber musician, Aida-Carmen often performed with the musicians like Natalia Gutman, Kolja Blacher, Alfredo Perl, Alexander Melnikov, Jean-Quilhem Queyras or Adrian Brendel. From 2007 to 2015 Aida-Carmen Soanea was a founding member of the delian quartett with whom she appeared at Schleswig-Holstein Musikfestival, at Ludwigsburger Festspiele, in the Vienna Musikverein or Berlin Philharmonie. Since 2016, she is a founding member of the "Vesna String Trio", with Natalia Prishepenko and Romain Garioud.

Romain Garioud violoncel

www.romain-garioud.com

català

Romain Garioud ha estat guardonat en prestigiosos concursos internacionals com el Tchaikovsky de Moscou (2001) i el Rostropovitch de París (2002). També ha estat guanyador del 2n premi en el Concurs Viña del Mar de Xile el 2002. La seva carrera es internacional i ha estat convidat a tocar o donar classes magistrals a festivals com el "Progetto Martha Argerich" de Lugano, el Festival Yuri Bashmet o fins i tot recentment ha Natalia Gutman interpretant el Concert n°1 de Shostakovitch amb l'Orquestra "Casa da Musica" a Porto. Ha treballat amb directors com Christoph Eschenbach (Orquestra de París) o Volodymir Sirenko (Nacional d'Ucraïna) i ha cultivat la música de cambra amb músics de prestigi com Mstislav Rostropovitch, Menahem Presler, Gilles Apap, Dora Schwarzberg, actuant en sales de concert com el Musikverein i el Konzerthaus de Viena o la Filharmonia de Berlín.

español

Romain Garioud fue premiado en prestigiosos concursos internacionales como el Tchaikovsky de Moscú (2001) y el Rostropovitch de París (2002). También fue ganador del 2º premio en el Concurso Viña del Mar de Chile en 2002. Su carrera es internacional y ha sido invitado a tocar o dar clases magistrales en festivales como el "Progetto Martha Argerich" de Lugano, el Festival Yuri Bashmet, o incluso recientemente ha sustituido a Natalia Gutman interpretando el Concierto n°1 de Shostakovitch con la Orquesta "Casa da Musica" de Oporto. Ha tocado con directores como Christoph Eschenbach (Orquesta de París) o Volodymir Sirenko (Nacional de Ucrania) y ha cultivado la música de cámara junto a músicos de prestigio como Mstislav Rostropovitch, Menahem Presler, Gilles Apap o Dora Schwarzberg, en salas de conciertos como el Musikverein i el Konzerthaus de Viena o la Filarmonia de Berlín.

english

Romain Garioud is prize winner at such prestigious international competitions as Moscow's Tchaikovsky (2001) and Paris's Rostropovitch (2002). He is also a second prize winner at Chile's Viña del Mar competition in 2002. His career is international, invited to perform or give master-classes in such festivals as "Progetto Martha Argerich" of Lugano, Yuri Bashmet's festival of Minsk, or even recently replaced Natalia Gutman in the 1st Shostakovitch's Cello concerto with the orchestra "Casa da Musica" of Porto. He played with such conductors as Christoph Eschenbach (Orchestre de Paris) or Volodymir Sirenko (National of Ukraine) and with prestigious chamber music partners like Mstislav Rostropovitch, Menahem Presler, Gilles Apap, Dora Schwarzberg, in the most famous concert halls: Musikverein and Konzerthaus Wien, Berlin Philharmonie...

José Antonio Domené arpa

www.joseantoniodomene.com

català

José Antonio Domené és un de les arpistes espanyols més destacats de la seva generació. Nascut a Alberca de las Torres (Murcia), es va graduar al "Real Conservatorio Superior de Música de Madrid" i al "Royal College of Music" de Londres, sota la direcció de Ieuan Jones. Va ser guanyador de la "RCM Harp Competition" i va obtenir el 'Artist Diploma' sota la direcció de Ieuan Jones i Rachel Masters. Ha estat guanyador de concursos com l'Arpa Plus, el I Concurs Nacional Intercentros, el Concurs internacional de la UFAM o el "Concurso permanente de Juventuts Musicales".

Ha recorregut Espanya en diverses gires de concerts, tocant a les sales més importants. El 2009 va fer el seu debut al Cadogan Hall de Londres, i el 2010 va debutar com a solista al Wigmore Hall. És membre fundador de la "Asociación Española de Arpistas" (AEDA).

español

José Antonio Domené es uno de los arpistas españoles más prominentes de su generación. Nacido en Alberca de las Torres (Murcia), se graduó en el Real Conservatorio Superior de Música de Madrid y en el Royal College of Music de Londres, bajo la dirección de Ieuan Jones. Fue ganador del 'RCM Harp Competition' y obtuvo el "Artist Diploma" bajo la dirección de Ieuan Jones y Rachel Masters. Ha sido ganador de diferentes concursos como el "Arpa Plus", I Concurso Nacional Intercentros, el Concurso Internacional de la UFAM o el concurso permanente de Juventudes Musicales.

Ha recorrido España en diversas giras de conciertos, tocando en las más importantes salas. En 2009 hizo su debut en el Cadogan Hall, en Londres, y en julio de 2010 debutó como solista en el Wigmore Hall. Es miembro fundador de la Asociación Española de Arpistas (AEDA).

english

José Antonio Domené is one of the most outstanding harpists of his generation. Born in Alberca de las Torres (Murcia, Spain), he graduated at the Royal Conservatory of Music in Madrid and the Royal College of Music in London, under the tuition of Ieuan Jones. Winner of the RCM Harp Competition, he obtained an Artist Diploma under Ieuan Jones and Rachel Masters. He was also awarded first prize in the Arpa Plus Competition, the 1st Intercentros National Competition, the UFAM International Competition and the Jeunesses Musicales Competition. Domené has collaborated with some of the most important orchestras in Spain.

A founder member of the Spanish Harp Association (AEDA), José Antonio has played at the most important concert halls in Spain. In 2009 he made his debut at Cadogan Hall in London. In July 2010 he performed at Wigmore Hall.

Júlia Farrés-Llongueras soprano

www.juliafarres.com

català

Realitza els seus estudis de cant amb Mati Pinkas i es perfecciona amb Renata Scotto a l'Òpera Studio de l'Acadèmia "Santa Cecilia" de Roma. Resulta premiada en diversos concursos a Itàlia i França. Els últims anys ha cantat "Manon", "Roméo et Juliette", "Die Zauberflöte" i "Carmen" a Sabadell, "Das Rheingold" al Teatro de La Maestranza de Sevilla amb La Fura dels Baus i "La princesa àrabe" a Pamplona i Madrid. Participa en festivals internacionals com el "Paphos Aphrodite Festival" (Xipre) i en diferents edicions del Festival Internacional "Castell de Peralada".

El seu repertori inclou oratoris com "Stabat Mater" de Pergolesi o els "Requiem" de Mozart, Brahms o Fauré, entre d'altres. L'obra liederística forma part de la seva activitat i la porta a actuar per Espanya, Alemanya, Finlàndia, Itàlia o Eslovàquia. Ha cantat amb l'OBC, Prague Philharmonic Orchestra, Berlin Kammerorchester, Orchestra Città di Ferrara, ONCA, Orquestra de Cadaqués o Grup instrumental de València entre d'altres.

Junt amb el pianista Daniel Blanch el 2017 va presentar al Palau de la Música Catalana el disc "L'abril ha florit", integral de l'obra per a veu i piano del compositor i violinista Rafael Ferrer (1911-1988) sota el segell La mà de Guido.

español

Realiza sus estudios de canto con Maty Pinkas, perfeccionándose más tarde con Renata Scotto en la Opera Studio de la Academia "Santa Cecilia" de Roma. Resulta premiada en diferentes concursos en Italia y Francia. Dentro del repertorio operístico ha cantado "Manon", "Roméo et Juliette", "Die Zauberflöte" y "Carmen" en Sabadell, "Das Rheingold" en el Teatro de la Maestranza de Sevilla con la Fura dels Baus, y "la Princesa árabe" en Pamplona y Madrid. Participa en festivales internacionales como "Paphos Aphrodite Festival" (Chipre) y en diferentes ediciones del Festival Internacional "Castell de Peralada".

Su repertorio incluye "Stabat Mater" de Pergolesi o los Réquiems de Mozart, Brahms y Fauré, entre otros. El repertorio liederístico forma parte de su actividad y la lleva a actuar en España, Alemania, Finlàndia, Itàlia o Eslovàquia. Ha cantado con la OBC, Prague Philharmonic Orchestra, Berlin Kammerorchester, Orchestra Città di Ferrara, ONCA, Orquestra de Cadaqués o Grup instrumental de València entre otras.

En 2017 presentó junto con el pianista Daniel Blanch en el Palau de la Música Catalana el disco "L'abril ha florit", primera grabación integral de la obra para voz y piano del compositor y violinista Rafael Ferrer (1911-1988) con la discográfica "La mà de Guido".

english

She studied with Mati Pinkas and went on to further her training with Renata Scotto at the Opera Studio ("Accademia Santa Cecilia", Rome). She has been distinguished with awards at competitions in Italy and France. Last years she has sung "Manon", "Roméo et Juliette", "Die Zauberflöte" and "Carmen" in Sabadell, "Das Rheingold" in the La Fura dels Baus production at Seville's Teatro de la Maestranza and performed in "La princesa árabe" in Pamplona and Madrid. She has participated in international festivals such as the "Pafos Aphrodite Festival" (Cyprus) and in several editions of Catalonia's international "Castell de Peralada" Festival.

In the oratorio genre, she has performed Pergolesi's "Stabat Mater" and Mozart's, Brahms' and Fauré's requiem, to name but a few. In the Lied genre, which forms a significant part of her repertoire, she has performed at numerous venues in Spain, Germany, Finland, Italy and Slovakia.

As a soloist, she has been accompanied by the Barcelona Symphony Orchestra (OBC), Prague Philharmonic Orchestra, Berlin Kammerorchester, Rencontres Musicales de Puteaux Orchestra, Orchestra Città di Ferrara, ONCA, Orquestra de Cadaqués and the Grup Instrumental de València

In 2017 she presented the CD "L'abril ha florit" at Barcelona's Palau de la Música Catalana, a disc featuring, for the very first time, the complete works for voice and piano of composer and violinist Rafael Ferrer (1911-1988) for the La Mà de Guido label.

Júlia Farrés-Llongueras i Daniel Blanch

Complainte

Maurice Chassang

Au ciel parmi la brume
S'allume un pâle, un triste cierge...
Parmi le crépuscule qui brûle?
Est-ce ton rêve, ô vierge?

L'étoile s'étoile
Son voile la viole...

C'est un peu de ton âme,
La flamme lointaine qui tremblote:
Timide, elle scintille, vacille...
Pauvre leur falote!

'S'étoile l'étoile, la viole son voile...

Au ciel parmi le vague
Divague la lampe vespérale...
Le mâle et son étreinte, O crainte!
C'est l'idéal qui râle!

L'étoile s'étoile
Son voile la viole...

Mais de ton âme veule,
Trop seule, un bel astre se lève,
Si l'amour en la brume rallume
Le cierge de ton rêve!

S'étoile l'étoile
La viole son voile...

Pizzicato

Maurice Chassang

Dans les airs surpirs,
Parmi le brouillard, froide mousseline,
Chantent les cricris:
On dirait les sons d'une mandoline.

Quel est le chanteur,
Quel est l'enchanteur
Qui passe là-bas à la cantonade,
Troublant les buissons
D'ardentes chansons
Et charmant les coeurs par sa sérénade?

Dans les airs surpris
Vogue le brouillard, vague mousseline:
Ce chant des cricris
On dirait les sons d'une mandoline.

Quel est le rôdeur
Et le maraudeur
Qui parle si doux comme dans les songes
Cueillant des lilas
De ses doigts très las
Et prenant les coeurs avec des mensonges?

Dans les airs surpris
Flotte le brouillard, frêle mousseline;
Ce chant des cricris.
On dirait... On dirait les sons d'une mandoline.

Cet indifférent

C'est le juif errant
De la volupté le quêteur d'ivresses
Don Juan le trop cher,
Affolant la chair,
Et brisant les coeurs avec des caresses!

Dans les airs surpris
Tremble le brouillard, trouble mousseline;
Ce chant de cricris
On dirait les sons d'une mandoline...

Capriccioso

Maurice Chassang

Les nuages et les rêves
Qui s'agitent dans le soir
Vers de merveilleuses grèves
Entraînent au loin l'espoir;

Les rêves et les nuages
Qui s'éclairent dans la nuit
Dessinent de beaux mirages
Pour le coeur navré d'ennui.

Mais à l'égarer sans trêves,
Ils lassent le faible espoir,
Les nuages et les rêves
Qui s'agitent dans le soir;

Et bien courts sontt leurs mirages,
Car un vent d'effroi poursuit
Les rêves et les nuages
Qui s'éclairent dans la nuit.

Chant de Pâques

Maurice Chassang

Lourdeur d'un jour muet et pauvre de lumière:
Tout semble vide ou mort,
dans les bois, sur les prés.
Un deuil s'étend sur l'allégresse printanière
et sous des voiles engloutit les cieux navrés.

Aucun espoir ne chante, aucun vol ne s'élance:
Serait-il mort, l'Espoir?
On n'entend pas de cris, pas même de sanglots,
L'air est plein de silence,
Partout règne l'affreux silence au manteau gris

Seuls, les sombres clochers
qui rêvent dans la plaine
Gardant fidèlement leurs troupeaux de maisons,
Vers le ciel élevant leur sagesse sereine,
Semblent interroger les lointains horizons.

Ils attendent en vain le nuage s'entête
a leur cacher le bleu divin du lac d'amour:
Sous ce poids odieux calmes, dressant la tête
Ils attendent, guettant là-bas un cher retour.

Or, très faible, très vague, très loin,
il leur semble avoir perçu
comme un léger bourdonnement
Le souffle d'une abeille
ou le frisson d'un tremble
Ou l'éveil de la brise au frais tressaillement.

Oui, la brise s'éveille et c'est un doux murmure
Qu'elle apporte et répand dans l'espace;
Voici vibrer une caresse à travers la nature
Et, peu à peu le bord du ciel s'est éclairci.

Une chanson s'élève et déchire la brume:
L'azur renaît, l'azur adorable a chanté.
Le printemps se ranime et le jour se rallume,
Et l'air sonore est envahi par la gaité.

Ce sont elles en fin les voici toutes proches
Du nuage effaré dispersant les haillons,
Ce sont elles, ce sont elles! ce sont les cloches!
Musiques de clarté lumineux carillons!!

A Rome elles ont fait un saint pèlerinage,
Et rentrent aux clochers en sonnans dans les cieus,
Tel un vol de ramiers, après un long voyage,
S'abat au colombier avec des cris joyeux.

Gloire! c'est le printemps! Voici la belle fête,
Voici Pâques! les prés, les bois ont résonné;
Les nuages ont fui, honteux de leur défaite;
Le bleu vitrail du ciel est tout illuminé.

Et les clochers son tout heureux d'avoir encore,
Pour dissiper nuage morne ou songe noir,
L'essaim des cloches, redisant à chaque aurore
La chanson de l'azur sublime et de l'espoir.

Traducció al català:
Traducció al español:
English translation:
www.lamadeguido.com/manen-5.pdf

